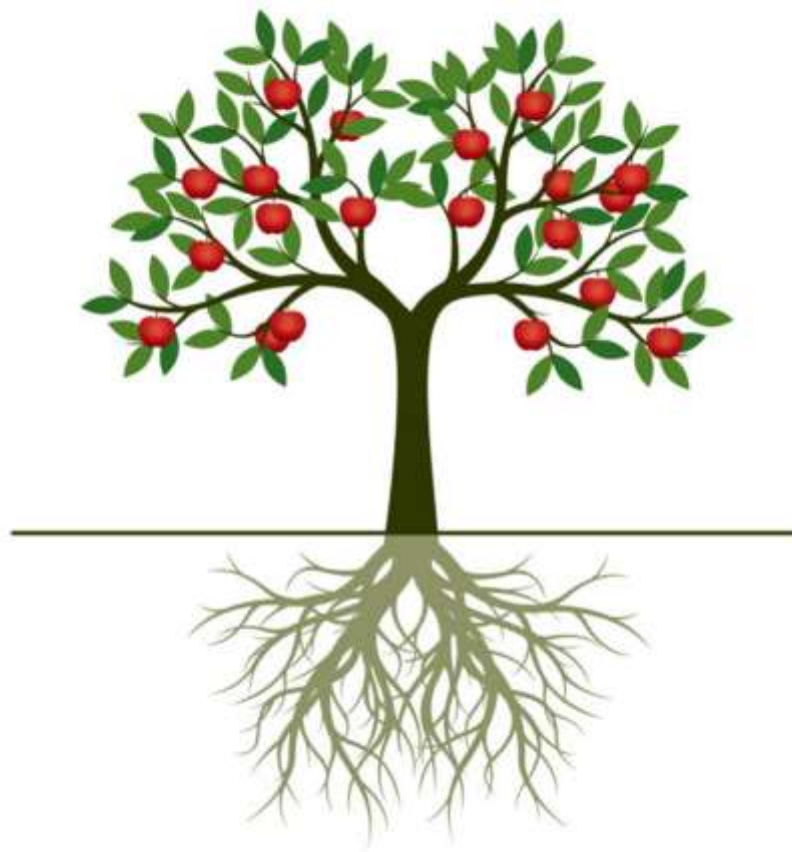

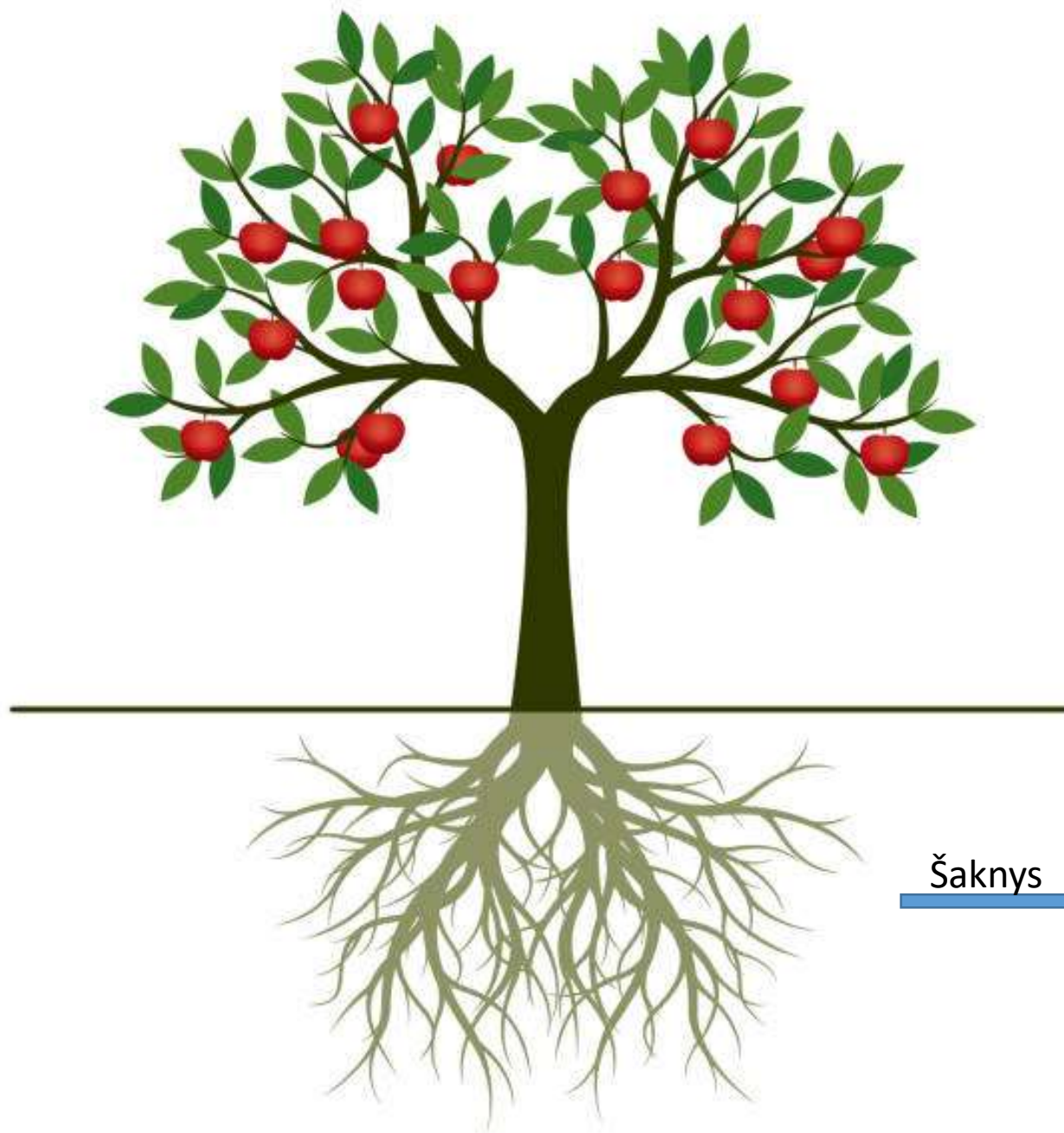
ŠNEKAMOSIOS IR RAŠOMOSIOS KALBOS ĮGŪDŽIŲ SAŠAJOS. KĄ GALI ŠEIMA?

2024-04-25

Parengė logopedė/specialioji pedagogė metodininkė Lina
Ivanauskienė

Vaiko kalbos raida – tai virsmas, kaip ir medžio augimas...

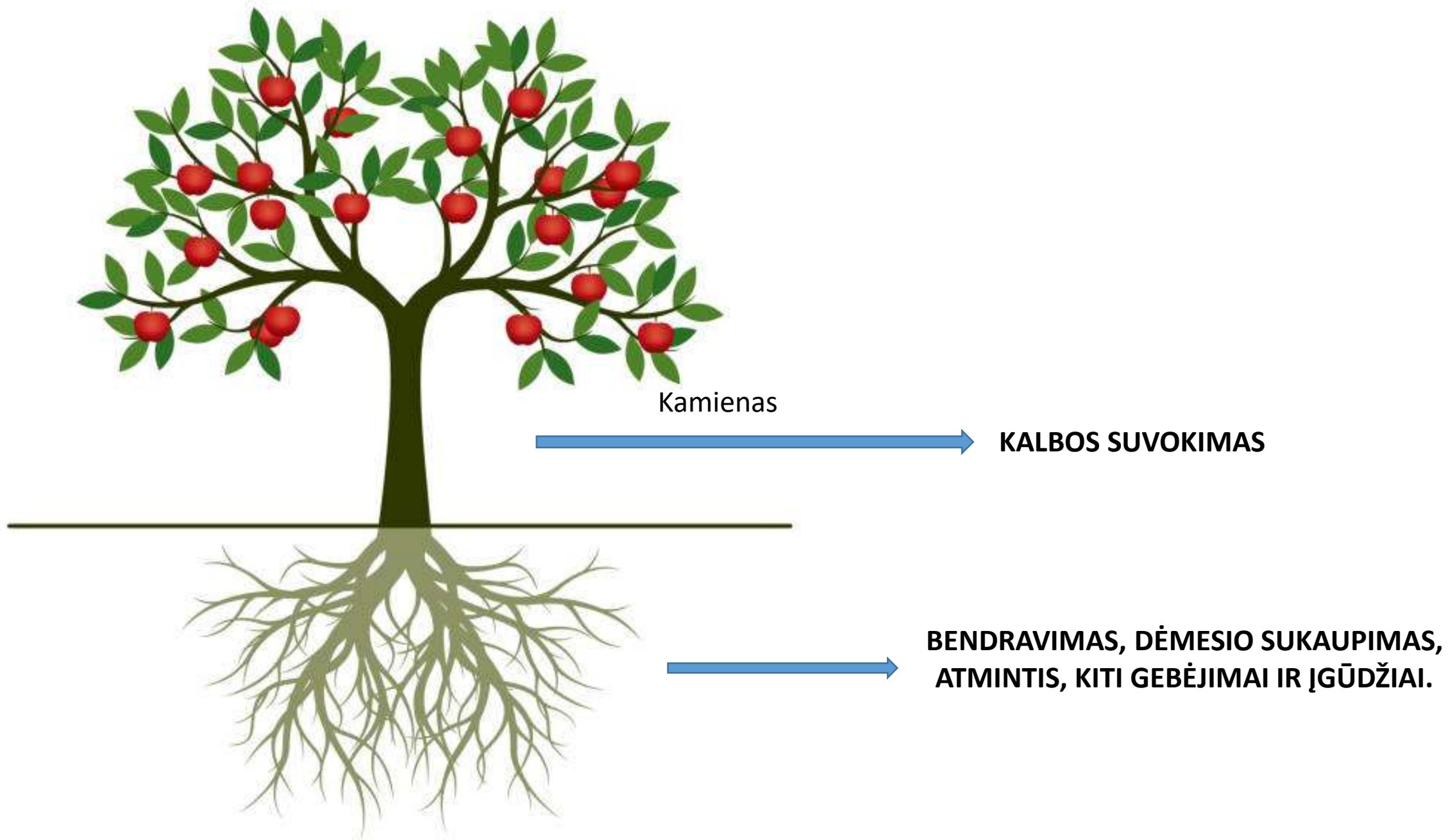

Šaknys

**DĖMESIO SUKAUPIMAS, ATMINTIS, KITI
PRIGIMTINIAI IR LAVINAMI GEBĖJIMAI BEI
ĮGŪDŽIAI.
ANKSTYVOJO AMŽIAUS PATIRTYS.**

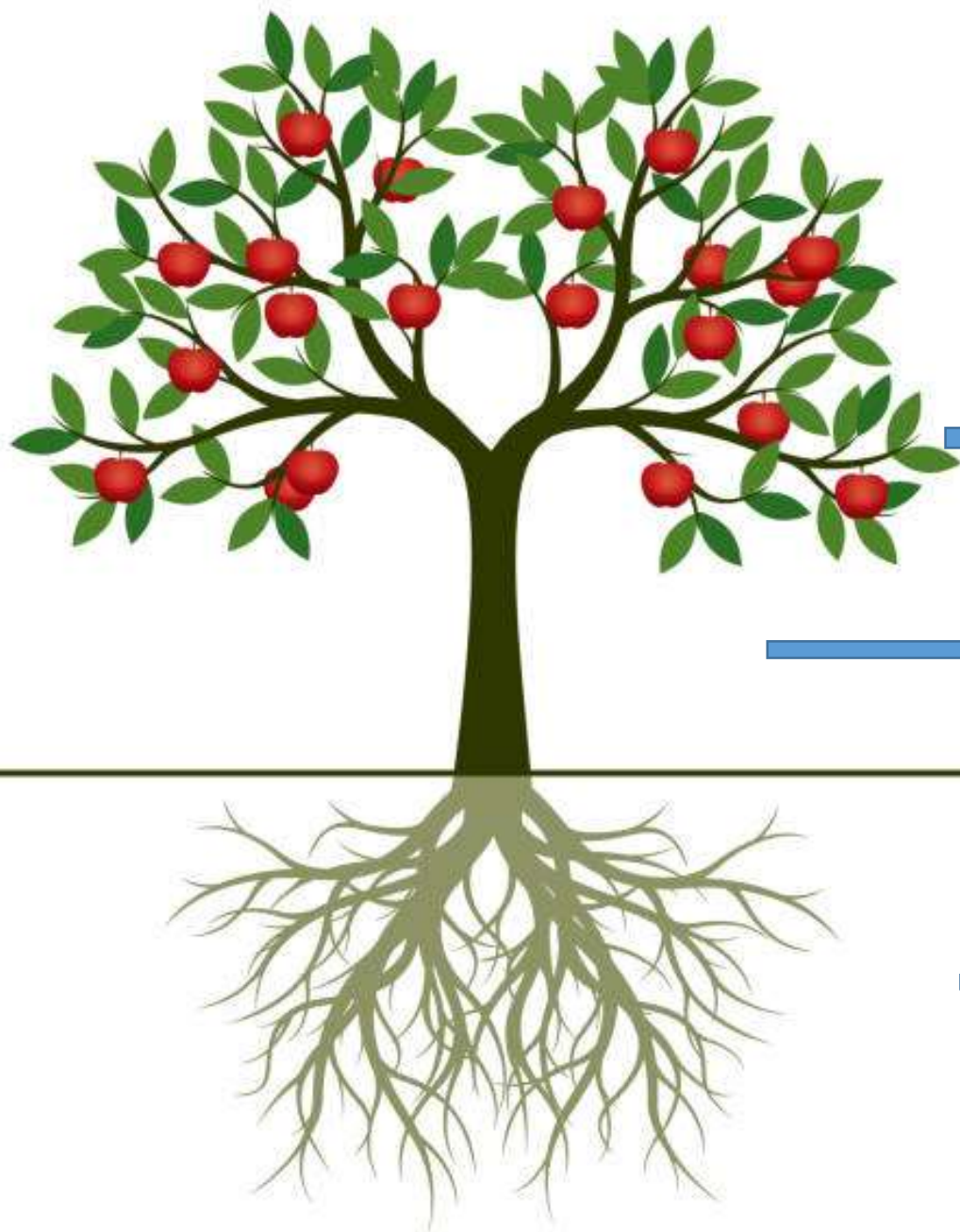
KĄ GALI ŠEIMA?

- **POTYRIAI – IŠVYKOS, ŠVENTĖS, LIETIMAS, EKSPERIMENTAVIMAS...**(Ypač aktualu vaikams, turintiems dėmesio, žodinės kalbos suvokimo sunkumų).
- **NUOLATINIS GYVAS BENDRAVIMAS.** (Bauginantis ekranų autizmas).
- **MĄSTYMO OPERACIJAS SKATINANTYS ŽAIDIMAI IR UŽSIĖMIMAI.**(Stalo žaidimai, kokybiškas ir fiksuotas laikas virtualioje erdvėje Wordwall, LearninApps ir kt. programėlės).
- **JUDESĮ SKATINANTYS UŽSIĖMIMAI (STAMBIOJI, SMULKIOJI MOTORIKA).** (Judrieji žaidimai, išvykos dviračiais, plaukimas, vaikščiojimas, Lego, kirpimas žirkklėmis, lipdymas ir pan.)
- **AIŠKUMAS, RIBŲ TURĖJIMAS, SUAUGUSIOJO AUTORITETAS.** (Nerimo epizodai)
- **LAIKU NUSTATYTI SUNKUMAI, SUTRIKIMAI. EFEKTYVUS JŲ ŠALINIMAS BENDRADARBIAUJANT SU SPECIALISTAIS.** (Kalba, dėmesys, nerimas, elgesys, loginis mąstymas, judesys).

KĄ GALI ŠEIMA?

- DAUG IR AIŠKIAI KALBĖTI - ĮVARDINTI, KOMENTUOTI.
- PADĖTI IŠSKIRTI ATSKIRUS ŽODŽIUS IŠ KITŲ ŽODŽIŲ SRAUTO. RITMIKA.
- MOKYTI NUSTATYTI, PIRMA, PASKUTINĮ, VĖLIAU IR VISUS ŽODŽIO GARSUS.
- AKCENTUOTI PANAŠIAI SKAMBANČIUS ŽODŽIUS, PAAIŠKINTI JŲ PRASMĘ. (BATAS – PADAS, BŪGNAS – DUGNAS, OLA – UOLA)
- JEI NAMUOSE KALBAMA KITA KALBA – SUKURTI SITUACIJAS, KUOMET KALBAMA TIK LIETUVIŠKAI AR AKCENTUOTI DAIKTŲ, VEIKSMŲ PAVADINIMUS ABEJOMIS KALBOMIS.
- VAKARO PASAKĖLĖ.
- PROJEKTAS „SKAITAU SU TĖVĖLAIS“.

Šakos

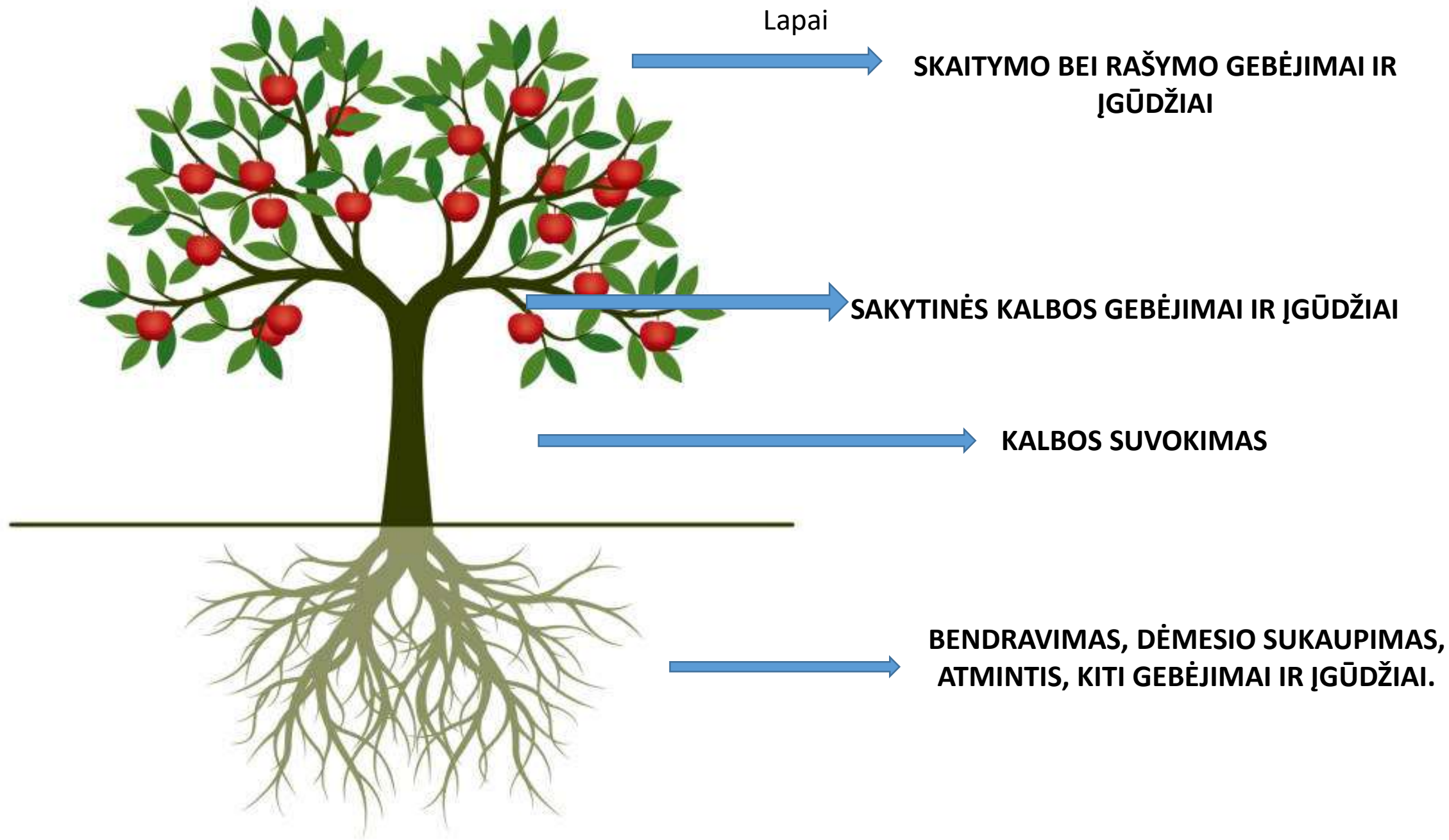
SAKYTINĖS KALBOS GEBĖJIMAI IR ĮGŪDŽIAI

KALBOS SUVOKIMAS

**BENDRAVIMAS, DĖMESIO SUKAUPIMAS,
ATMINTIS, KITI GEBĖJIMAI IR ĮGŪDŽIAI.**

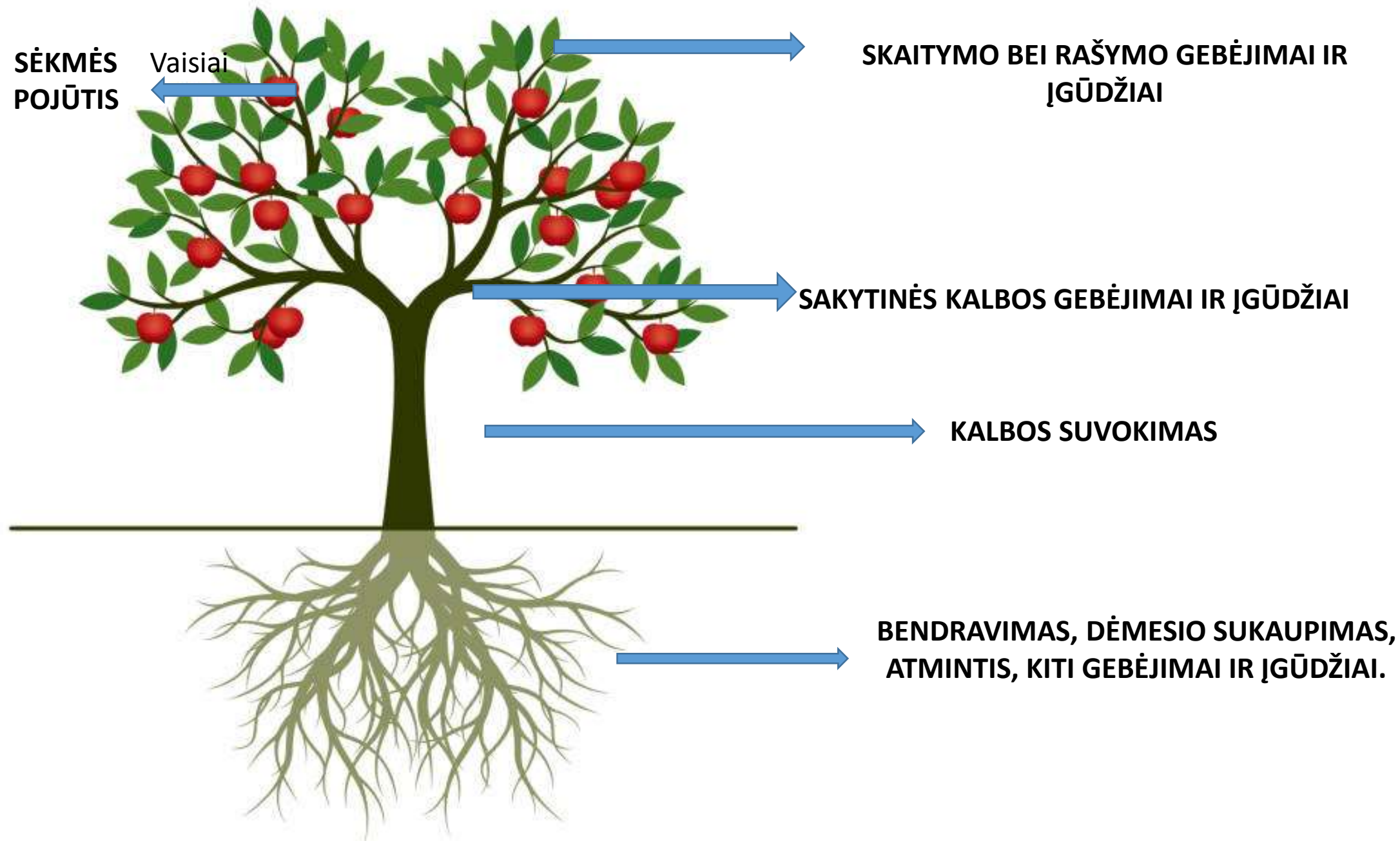
KĄ GALI ŠEIMA?

- TOLIAU LAVINTI SMULKIAJĄ MOTORIKĄ;
- ESANT POREIKIUI ATLIKTI ŽAISMINGAS ARTIKULIACINIO APARATO MANKŠTELES.
- NEVENGTI KIETO MAISTO.
- SKATINTI VAIKĄ REIKŠTI SAVO MINTIS, KLAUSTI, RIŠLIAI PASAKOTI.(priežasties – pasekmės ryšiai)
- AKCENTUOTI SĖKMES.
- SUDARYTI TINKAMAS KALBINES SITUACIJAS. BENDRI POMĖGIAI. KLAUSIMAI APIE PATIRTUS DIENOS ĮSPŪDŽIUS.
- REIKALUI ESANT, BENDRADARBIAUTI SU LOGOPEDU.

KĄ GALI ŠEIMA?

- PADĖTI ATPAŽINTI, ĮSIMINTI, PIEŠTI, RAŠYTI RAIDELES;(nuotaikingos knygelės, kuo aiškiau parašytos raidės);
- NAUDOTI SKIEMENŲ, SKIEMENUOTŲ ŽODŽIŲ, SAKINIŲ KORTELES, KARTU SKAITYTI KNYGELES SKIEMENUOTU TEKSTU. (Kaip jungti raides į skiemenis?);
- STEBĖTI TAISYLINGĄ RAŠIKLIO LAIKYMĄ, RAIDŽIŲ ELEMENTŲ JUNGIMĄ;
- PAGAL POREIKĮ PADĖTI ATLIKTI NAMŲ DARBŲ UŽDUOTIS;
- KLAUSTI, TIKRINTI, AR SUPRANTA SKAITOMUS ŽODŽIUS, SAKINIUS.

Priešmokyklinio amžiaus vaikas turėtų gebėti:

- Kalbėti rišliais, gramatiškai taisyklingais sakiniais, pasakoti, atpasakoti, klausti, diskutuoti, įvardinti ir apibūdinti daiktus bei reiškinius, aiškinti, informuoti, tinkamai vartoti prielinksnius.
 - Tartį visus garsus.
- Įvardinti neilgų ir nesudėtingų žodžių garsus iš eilės.
- Pažinoti visas raides. Mėginti jungti raides į skiemenis.
 - Mandagiai kalbėti su suaugusiais ir
 - bendraamžiais.
 - Klausytis kito žmogaus, palaukti savo eilės.

AČIŪ UŽ DĖMESĮ